

Enkel, foreløpig skisse ny struktur

- I arbeidsgruppen for organisasjonsutvikling fikk jeg 17.1.2022 et oppdrag å legge fram en enkel skisse til en ny struktur
- Utgangspunktet er det som er fremkommet i arbeidsgruppen om temmelig svakt engasjement i flere fylkeslag og et vanvittig stort demokratisk underskudd i organisasjonen der under 2 prosent av medlemmene deltar på fylkesårsmøtene, som er organet som velger utsendinger til landsmøtet. Dette truer legitimiteten til landsmøtet og de som velges der.
- Samtidig er det fremkommet at aktiviteten er stor i lokallagene (egentlig bedriftsklubber) omkring lønn, stillingstitler, karrieremuligheter, omstillinger
- Samtidig er vi nødt til å sikre deltakelse fra ansatte i privat sektor og frie yrker/enkeltmannsforetak, styrke studentarbeidet for å sikre rekrutteringen til foreningen, og sikre en kanal for pensjonister som vil bli en voksende del av medlemsmassen

Landsmøtet

Dagens landsmøte er 90 delegater over tre dager. Kostnader ved tre dagers tilstedeværelse, overnatting, bespisning og kompensasjon for tap av inntekt, er meget betydelig.

Delegatene er i dag utrolig nok ikke koblet til det stedet der vår rolle som fagforening spiller seg ut, på den enkelte arbeidsplass, men til fylkeslag der deltakelsen på årsmøter er utrolig svak

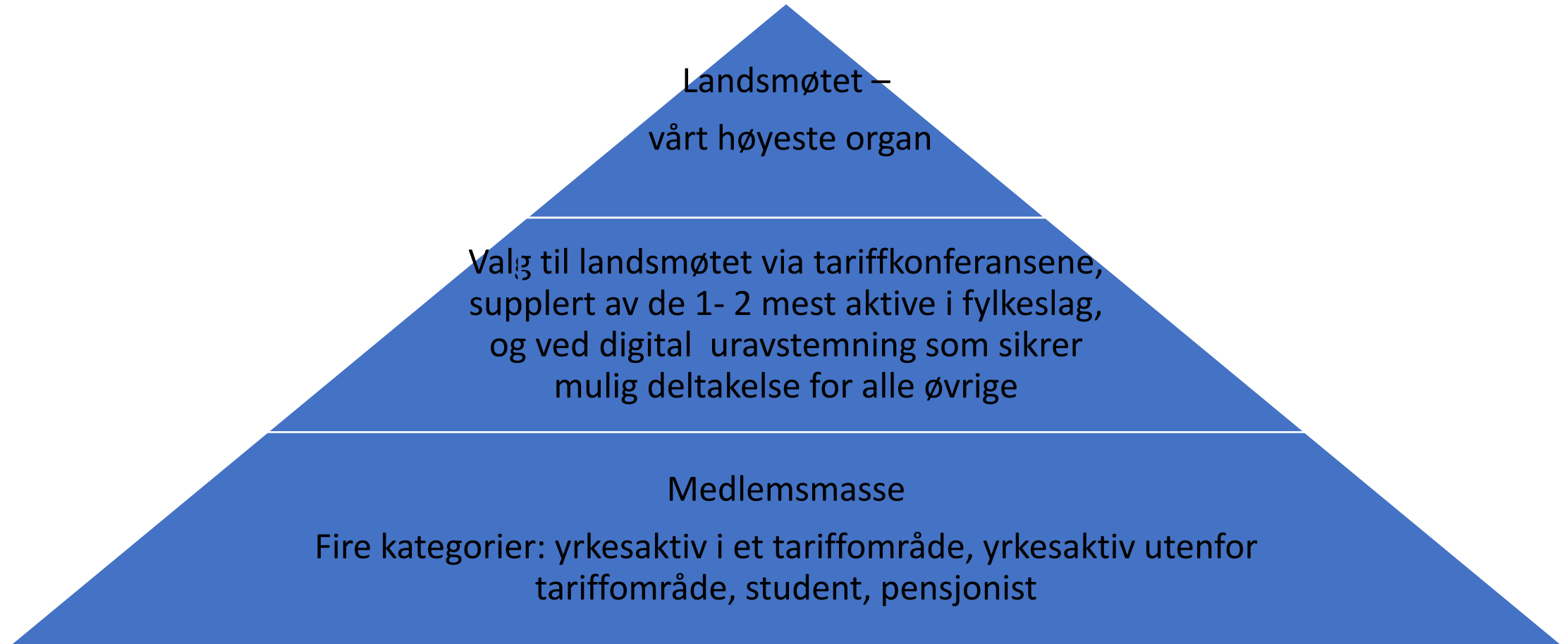
Det foreslås derfor en modell der arbeidsplassenes aktive tillitsvalgte får den største tyngden for valg av delegater til landsmøtet. Samtidig sikres det representasjon fra fylkeslagene, som driver medlemsmøter og faglige aktiviteter på tvers av arbeidsplasser, sektor, alder og tilknytning til arbeidslivet

Videre sikres det representasjon fra privat sektor/frie yrker, studenter og pensjonister på landsmøtet gjennom bruk av digital uravstemming blant kandidater som er nominert på forhånd og presentert

Den balanserte løsningen

- Tariffkonferansen det ene året velger 50 av 90 delegater med f.eks. 12 nummererte vara til påfølgende års landsmøte, noe som sikrer landsmøtet som det høyeste organ direkte tilknytning til den meget viktige aktiviteten som skjer på arbeidsplassene. Valget skal gjennomføres slik at hver sektor sikres deltakelse ut fra sektorens andel av yrkesaktiv medlemsmasse. Det tilstrebes at de valgte skal være balansert etter kjønn og alder, geografisk og faglig. Tariffkonferansen året i forveien nedsetter en valgkomite på inntil sju personer som forbereder dette valget for tariffkonferansen som gjennomfører valg av landsmøtedelegater
- Fylkesavdelingene velger hver to delegater med fire nummererte varamedlemmer til landsmøtet, som med dagens fylkesinndeling gir 22 delegater til landsmøtet. Det sikrer at fylkesavdelingens antakelig to mest aktive medlemmer får plass på landsmøtet.
- Alternativt kan også hvert fylkeslag utpeke en delegat til landsmøtet, mens 11 delegater velges gjennom en digital uravstemning der alle betalende medlemmer har stemmerett og er valgbare.
- Studentorganisasjonen utpeker seks delegater til landsmøtet, med seks varamedlemmer. Dette kan organiseres gjennom digital uravstemning som for de øvrige, eller ved at studentutvalget velger delegatene
- Gjennom digital uravstemning velges blant pensjonister som er medlem av foreningen seks delegater, med seks nummererte varamedlemmer - alle etter stemmetall
- Gjennom digital uravstemning blant medlemmer som er ansatt i privat sektor eller arbeider i frie yrker/enkeltmannsforetak eller er arbeidssøkende velges seks delegater, med seks nummererte varamedlemmer – alle etter stemmetall

Modell – sterkt forenklet

Uravstemning - nominasjoner

- Uravstemninger for valg av delegater gjennomføres digitalt. Det er kostnadseffektivt og engasjerende.
- Alle medlemmer må derfor kunne nås digitalt. Det kan virke hardt å stille dette som en betingelse, men også fysiske møter for valg innebærer begrensninger for medlemmer som har bevegelseshemming, bor langt unna, er forhindret på grunn av arbeid, omsorgsoppgaver e.l.
- Kontrollkomiteen får en rolle i å sikre forsvarlig gjennomføring og behandle eventuelle klager, og eventuelt beslutte et omvalg dersom det oppdages uregelmessigheter eller alvorlig tvil.
- Det foreslås en ordning der to medlemmer nominerer ett medlem til å være kandidat ved den digitale uravstemningen. Et medlem kan nominere et ubegrenset antall kandidater. Dette gjøres for å styrke den demokratiske medvirkningen fra medlemsmassen.
- Alle nominerte kandidater presenteres digitalt med personalia, gjerne foto, samt erfaringsbakgrunn og en eventuell begrunnelse, samt med opplysning hvem som står bak nominasjonen.
- Av hensyn til kandidater som oppnår svært få stemmer, offentliggjøres åpent kun de som er valgt, samt varamedlemmer, med stemmetall

Hva oppnår vi?

- Vi sikrer meget demokratisk forankring av landsmøtet i organisasjonen. Det kan heretter ikke herske noen tvil om legitimiteten og forankringen i medlemsmassen.
- Vi sikrer at de tillitsvalgte på arbeidsplassene – der vår aller viktigste aktivitet finner sted, er tungt og direkte representert på landsmøtet. Vi er tross alt en fagforening, der er i den forstand at vi ble grunnlagt og har berettigelse og økonomiske ressurser.
- Vi sikrer at studenter, pensjonister og privat ansatte får representasjon på landsmøtet
- Vi sikrer at de som gjennom fylkeslagene driver medlemskvelder, fagkvelder i sine regioner er godt representert med sine mest aktive medlemmer

Ytterligere - småplukk

- Det er forvirrende at man benytter begrepet lokallag når det er snakk om foreningen på en arbeidsplass. Lokallag henspeiler på en spesifikk lokal tilknytning, som i økende grad ikke er reell ettersom virksomheten har medlemmer som arbeider i ulike steder/ lokalmiljøer. Eksempelvis fylkesmannsembeter, fylkesadministrasjoner og NAV.
- I stedet bør man benytte begrepet Samfunnsviternes «arbeidsplassgruppe» eller «etatsgruppe».

En idé-

- Tilknytningen til en fagforening oppleves viktigst når endringer er på gang for den enkelte. Det kan være den enkeltes egne ønsker om endringer i lønn, oppgaver, tittel, søknad om jobb, jobbbytte – eller mer eller mindre påførte endringer ved omstillinger, jobbbytte, bytte av arbeidssted, oppsigelser, overgang til pensjonisttilværelse.
- Hvordan vi som fagforening til stede for medlemmene i disse situasjonene er uhyre viktig, hvis ikke risikerer vi medlemsfravall.
- Jeg ønske at det etableres digitale kanaler for møter eller eventuelt korte, digitale foredrag tilgjengelig for medlemmer der medlemmer får direkte bistand fra meget faglig dyktige personer i sekretariatet i disse overgangene.